

Mal 0737:

HABILITET, MØTEPLIKT OG GODTGJØRING FOR MEDDOMMERE, LAGRETTE-MEDLEMMER OG SKJØNNSMEDLEMMER

Habilitet

Dersom du mener å være inhabil i saken, må du straks varsle retten om dette. Inhabilitet kan foreligge dersom du er i slekt med eller har nær tilknytning til noen av partene eller prosessfullmektigene, eller fornærmede i straffesak, eller dersom du på noen måte har interesse i eller befatning med saken (f.eks. nært forhold til vitner). Du kan også bli inhabil hvis du har uttalt deg om rettssaken, for eksempel på sosiale medier. Er du i tvil, bør du kontakte retten.

Møteplikt, fritak, fravær mv.

Retten vil understreke at enhver som er trukket ut eller oppnevnt som meddommer, lagrettemedlem eller skjønnsmedlem, er **pliktig** til å gjøre tjeneste. Bare tungtveiende velferdsgrunner kan føre til fritak. Fritaksgrunn etter domstolloven § 90 annet ledd er ”sykdom eller andre hindringer som gjør det umulig eller uforholdsmessig byrdefullt å møte”.

Dersom retten skal vurdere en anmodning om fritak, bør du framlegge legeerklæring, erklæring fra arbeidsgiver e.l. som dokumenterer at lovens fritaksgrunner er til stede. Anmodning om fritak må settes fram så snart det er anledning til det.

Dersom meddommer, lagrettemedlem eller skjønnsmedlem uteblir uten gyldig fravær, eller unnlater å melde fra i tide om gyldig fravær, eller forlater rettstedet uten tillatelse før rettsmøtet er slutt, kan vedkommende straffes med bøter. Det samme gjelder varamedlem som er pålagt å møte.

Krav til vandel mv

Meddommer, lagrettemedlem eller skjønnsmedlem som er dømt til ubetinget fengsel i mer enn ett år, er varig utelukket fra å gjøre tjeneste. Ved ubetinget fengsel i inntil ett år kan vedkommende ikke gjøre tjeneste dersom det er mindre enn 15 år siden rettskraftig dom. Ved betinget straff kan domfelte bare gjøre tjeneste dersom det er mer enn ti år siden rettskraftig dom. Dom på samfunnsstraff eller bot vil også medføre at vedkommende ikke kan gjøre tjeneste. Lengden på karantenen / utelukkelsen ved bot eller samfunnsstraff avhenger av lengden på den subsidiære fengselsstraffen ved samfunnsstraff og strafferammen ved bot.

Den som er siktet for en straffbar handling kan ikke gjøre tjeneste som meddommer, lagrettemedlem eller skjønnsmedlem. Dette gjelder ikke dersom siktelsen har ført til forelegg.

Den som er under offentlig gjeldsforhandling eller konkursbehandling eller i konkursskarantene, kan heller ikke gjøre tjeneste som meddommer, lagrettemedlem eller skjønnsmedlem.

Dersom du mener at disse reglene kan gjelde for deg, må du straks gi beskjed til retten.

Godtgjøring

Det betales ikke godtgjøring til personer som beholder lønn fra arbeidsgiver under permisjon som gis for tjenestegjøring som lagrettemedlem eller meddommer av det alminnelige utvalget.

For lagrettemedlem og meddommer fra det alminnelige utvalget som ikke beholder lønn fra arbeidsgiveren, er godtgjøringen kr 250 for hver dag eller del av dag som går med til rettsmøte. Strekker tjenestegodtgjøringen seg utover fem dager, kan retten i særlige tilfelle forhøye godtgjøringen.

For skjønnsmedlem, meddommer fra de særlige utvalgene (herunder det arbeidslivskyndige meddommerutvalget) og sakkyndig vitne ved sjøforklaring, er godtgjøringen kr 1 000 for hver dag som går med til rettsmøte. For halve dager er godtgjøringen kr 600. For særlig lange dager gis en forhøyet godtgjøring på kr 1 200. Hvis retten finner det rimelig kan det gis godtgjøring for nødvendig tjenestegjøring ut over rettsdagene.

Godtgjøringen til fagkyndige meddommere fastsettes av retten.

For alle grupper nevnt foran gjelder at dersom det kan dokumenteres økonomisk tap ut over den faste godtgjøringen, kan retten tilkjenne dekning for dette når retten finner det rimelig. Legitimasjon for utlegg og eventuell tapt arbeidsfortjeneste må i tilfelle framlegges.

Oppnevning etter rettsgebyrforskriften (som fagkyndig meddommer, skjønnsmedlem, alminnelig meddommer etc.) er et personlig verv. Utbetalingen skal derfor skje direkte til den som har hatt vervet, og lønnsinnberettes for vedkommende som alminnelig inntekt og beskattes. Godtgjørelsen kan ikke transporteres til et firma, og det er faktisk tapt arbeidsfortjeneste som dekkes, og ikke eventuelt ufakturerte priser fra et firma. Det skal ikke beregnes merverdiavgift for slik godtgjørelse.

Skyss- og kostgodtgjøring og utgifter til overnatting dekkes etter statens alminnelige reiseregulativ. Benytter du hotell ber vi deg opplyse til hotellet hvilken domstol du møter for, av hensyn til eventuelle prisavtaler domstolen har med hotellene.